

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

PA-1857

[Total No. of Pages : 4

[5952]-601

T. Y. B.Com.

361 : BUSINESS REGULATORY FRAMEWORK - II

(2019 Pattern) (Semester - VI) (CBCS)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Q.No. 1 and Q.No. 6 are compulsory.*
- 2) *Solve any 3(Three) questions from the remaining questions no. 2,3,4 & 5.*

Q1) A) Fill in the blanks (Any 5 out of 6) [5]

- i) Enforcement of 'The Negotiable Instruments Act' has been implemented in India except J&K _____.
(1 March 1882, 1 September 1872, 1 December 1930)
- ii) The transaction of buying & selling with the help of electronic media are called _____.
(E-Commerce, E-Communication, E-Management)
- iii) A person who buys goods/services for a compensation is called a _____ under section 2(7) of the 'Consumer Protection Act'.
(Trader, Consumer, Supplier)
- iv) _____ is the right granted to the creator of a work of literature under 'Intellectual Property Rights'.
(Trademark, Patent, Copyright)
- v) When the negotiable instruments are not accepted or paid, it is considered as a _____ of negotiable instrument.
(Honour, Dishonor, To cash)

P.T.O.

- vi) _____ means authentication of any electronic record by a subscriber by means of an any electronic method in accordance with the provisions of section 3.

(Digital transaction, Digital signature, Digital contract)

B) Match the following : [5]

Group A	Group B
1) The Negotiable Instruments Act	a) 20 July, 2020
2) E-Contract	b) Bill of exchange
3) Consumer protection Act	c) December 1994
4) TRIPs contract	d) Claims amounting to over 2 crore
5) National commission	e) Web-wrap

Q2) Give the definition of 'The Negotiable Instruments' and explain the features of 'The Negotiable Instruments'. [15]

Q3) What do you mean by 'E-Commerce'? Explain the importance & types of 'E-Commerce'. [15]

Q4) Explain the Provisions of the state and National consumer Grievance Redressal commission under the consumer protection Act. [15]

Q5) Define the 'Patent' and explain the procedure for obtaining a patent and rights of patent holder. [15]

Q6) Write short notes : (Any 3) [15]

- Rights of a 'Holder in Due Course'.
- Digital Signature.
- State consumer protection council.
- Organs of 'World Intellectual Property organisation'.
- Trademark

Total No. of Questions : 6]

PA-1857

[5952]-601

T. Y. B.Com.

361 : BUSINESS REGULATORY FRAMEWORK - II

(2019 Pattern) (Semester - VI) (CBCS)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) प्रश्न क्र. 1 आणि प्रश्न क्र. 6 सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) प्रश्न क्र. 2, 3, 4 आणि 5 मधील कोणतेही 3 प्रश्न सोडवावेत.

-
- प्रश्न 1) अ) गाळलेल्या जागा भरा. (6 पैकी कोणत्याही 5) [5]
- i) चलन क्षम दस्तऐवज कायद्याची अमलबजावणी पासून जम्मू-काश्मीर वगळता भारतात सर्वत्र केली गेली.
(1 मार्च 1882, 1 सप्टेंबर 1872, 1 डिसेंबर 1930)
- ii) इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांच्या साहाय्याने होणाऱ्या खरेदी-विक्रीच्या व्यवहारांना असे म्हटले जाते.
(ई - कॉमर्स, ई - संज्ञापन, ई - व्यवस्थापन)
- iii) जी व्यक्ती मोबदला देऊन वस्तू/सेवा खरेदी करते अशा व्यक्तीला ग्राहक संरक्षण कायदा कलम 2 (7) नुसार म्हटले जाते.
(व्यापारी, ग्राहक, पुरवठादार)
- iv) एखादया साहित्यकृतीच्या निर्मात्याला बौद्धिक संपदा अधिकारांतर्गत दिला गेलेला अधिकार म्हणजे होय.
(व्यापारीचिन्ह, पेटंट, कॉपीराईट)
- v) ज्यावेळी एखादया चलनक्षम दस्तऐवजाला स्वीकृती मिळत नाही किंवा त्याचे पैसे प्रदान केले जात नाही; तेव्हा त्याला चलनक्षम दस्तऐवजाचा असे समजले जाते.
(आदर, अनादर, वटवणूक)

- vi) म्हणजेच कोणत्याही इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्डचे कलम 3 च्या वरतुदीनुसार इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने वर्गणीदाराने केलेले अधिप्रमाणन होय.
(डिजिटल व्यवहार, डिजिटल सही, डिजिटल करार)

ब) योग्य जोड्या जुळवा : [5]

गट अ	गट ब
1) चलनक्षम दस्तऐवज कायदा	अ) 20 जूलै, 2020
2) ई - करार	ब) विनिमयपत्र
3) ग्राहक संरक्षण कायदा	क) डिसेंबर 1994
4) ट्रिप्स करार	ड) 2 करोडपेक्षा जास्त रकमेचे दावे
5) राष्ट्रीय आयोग	इ) वेब - रॅप

प्रश्न 2) चलनक्षम दस्तऐवजाची व्याख्या सांगून चलनक्षम दस्तऐवजाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 3) ई - कॉमर्स म्हणजे काय? ते सांगून ई - कॉमर्सचे महत्त्व आणि प्रकार स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 4) ग्राहक संरक्षण कायद्यातर्गत असणाऱ्या राज्य आणि राष्ट्रीय ग्राहक तक्रार निवारण आयोगाच्या तरतुदी स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 5) पेटंटची व्याख्या सांगून, पेटंट मिळवण्याची कार्य-पद्धत आणि पेटंटधारकाचे अधिकार स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 6) टिपा द्या : (कोणत्याही 3) [15]

- यथाविधीधारकाचे विशेष हक्क
- डिजिटल सिग्नेचर
- राज्य ग्राहक संरक्षण परिषद
- जागतिक बौद्धिक संघटनेची साधने
- व्यापारीचिन्ह

